

WZ
2600
Ekm

*The University Library
Leeds*

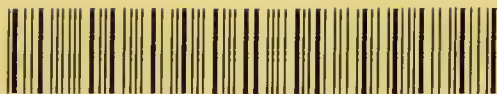

*The Library of the
School of Medicine*

Call

WZ 260

EKM

30106

003897716

Digitized by the Internet Archive
in 2015

<https://archive.org/details/b21506693>

DISSERTATIO MEDICA
DESCRIPTIONEM ET CASUS ALIQUOT
OSTEOMALACIÆ
SISTENS,

QUAM
VENIA EXPERIENTISS. FAC. MED. UPSAL.

PRÆSIDE
JOH. GUST. ACREL,

M. D. MED. THEORET. ET PRACT. PROF. REG. ET ORD. REG.
ACAD. SCIENT. HOLM. ATQUE SOC. REG. SCIENT.
UPS. MEMBRO. CET.

PRO GRADU DOCTORIS,

PUBLICO SUBJICIT EXAMINI

OLAUS JACOBUS EKMAN;

AD LEGIONEM REG. EQUESTR. SCANIÆ MERIDIONALIS
CHIRURGUS PRIMARIUS.

IN AUDIT. GUST. MAJ. D. X. MAJ. MDCCLXXXVIII.
HORIS A. ET P. MERIDIEM SOLITIS.

UPSALIÆ,
TYPIS DIRECT. JOHAN. EDMAN.

— — — — *molliri membra videres,*

Ossa pati flexus, — — — —

OVID. *metamorph.*

15150

690156

§. I

Varias inter partes, quibus constructum est corpus humanum, quædam a natura ita formatæ sunt, ut præ ceteris maxima gaudeant firmitate & mollioribus sint futuræ variisque actionibus voluntariis commode exercendis convenientissimæ. *Ossa* hæ partes audiunt, quæ, quia in sua compage majorem calcis animalis, glutini conjunctæ quantitatem fovent, mature atque dudum in utero materno reliquis omnibus, quibus fœtus constat, partibus, soliditate atque robore excellunt, quæque successu temporis, incremente homine, magis magisque eam adquirere debent duritiem, quæ per totum deinde vitæ humanæ cursum erit conservanda. Hæ igitur corporis nostri partes, quæ non tantum justam machinæ animali longitudinem formamque, pariter ac membrorum proportionem conciliant, sed etiam actiones musculorum suffulciunt, motibusque adeo omnibus absolute sunt necessariae, ratione quidem compagis ac structuræ omni fere periculo vacare videntur; non nisi violentia quadam externa dissolvendæ, quatenus præter peculiarem ipsisque propriam soliditatem, nec sensatione nec irritabilitate præditæ sunt, quarum culpa ceteræ corporis partes variis adficiuntur calamitatibus. Verum enim vero lugubris testatur experientia, nulla præsentem manifesta causa, ejusmodi nonnumquam adesse impedimenta, quibus, vel in ipso conceptaculo ad debitam non pervenire queunt ossa firmitatem, vel in teneris annis, non illa quæ par est, mole atque

que duritie increfcunt, quin etiam in adultiori ætate, poftquam juftum roboris gradum adtigerint, cauffis rurfus internis eo ufque debilitantur, ut minima accedente violentia frangi poffint, vel aliquando etiam ita emolliri, ut mufculorum actionibus, hoc in ftatu vix exercendis, cedant, difformiaque evadant, toto fere corpore in monftrofam maffam mutato, donec summæ miferiæ, quæ mortales unquam vexare potuerit, benigna morte ponatur finis.

Ab auctoris medicis vario fub nomine hic morbus defcribitur, *Rachitis* tamen ceteris frequentius occurrit, utpote quæ maxime communis eft, atque certam æratem, infantilem fcilicet utplurimum, adgreditur; apud alios de cetero *Atrophia*, *Osteofarcosis*, *offium fragilitas*, *emollitio*, *incurvatio*, *contorfio* &c. audit, atque prout quasdam partes præ reliquis infestaverit, *Gibbofitatis* vel *Scoliosis* nomine venit, hominesque morbo correpti *Capitones*, *Valgi*, *Vari*, *Comphernes* &c. fuere adpellati. Chronicis vitiis sæpe etiam hic offium morbus fuit adnumeratus, fcilicet Scorbuto, Lui veneræ, Scrophulis, quippe quæ varia humorum acrimonia vel miasmate quodam peculiari offa depafcere credebantur, a quibus antiquioris ævi præftigiis atque fomniis adcuratori quadam œconomiæ animalis cognitione, nec non a præconceptis opinionibus libera, proximas morborum cauffas inveftigandi methodo, magis magisque abalienamur. Quod igitur ad proximam cauffam, vel infirmitatis offium vel præternaturalis eorum mollitiei, fubfequentisque inde difformitatis adtinet, priftinos facillime evitamus errores, dum phyfiologice perpendimus, unde, valente corpore, offibus adveniat folitum illud robur ac firmitas, quibus viis per totum vitæ fpatium hæc ipfa continuentur, & denique quibus cauffis accedentibus vel offium robur non augeatur

tur in tenella ætate, vel etjam durissima jam ossa in fragiliora aut molliora mutantur.

Nobis ita in difformitates ossium inquirentibus videntur, optime posse ad unum genus refferri omnes, cui proprium & genuinum signum est, sive debilis, sive solito fragilior vel mollior structura, unde musculorum actionibus monstrosa fiunt ossa, vel minima vi franguntur, vel etjam sæpe, qua compagem, ita in pulpamen resolvuntur, ut tandem omnis motus corporis vel artuum plane sit deperditus. Quoad morbi denominationem, quum reliquæ omnes ad illum ab aliis solidorum vitiis non sufficiat distingvendum, OSTEOMALACIA, ut nomen genericum præ ceteris nobis arrisit, cujus deinde generis quatuor considerandæ veniunt species, scilicet: I:a *Congenita vel hæreditaria*. II:a *Infantum seu Rachitica*. III:a *Adultorum vel Cachectica*. IV:a *Partialis*.

Materiam hanc, prout humeri valuerint, speciminis Academici loco exposituri, primo quidem casus quosdam singularum specierum memoratu digniores tractabimus, deinde deplorandi hujus morbi formarum, pro diversa ægrorum ætate ceterisque circumstantiis variantium, proximam causam genuinæ Pathologiæ convenienter eruere conabimur, benigniorem tuam B. L. nobis pollicentes censuram.

§. II.

I. *Species: OSTEOMALACIA Congenita*. An ab utero materno molliorem ossa habere possint texturam, dubitare adhuc videntur Auctores, quamvis complures observationes hoc testari queant. Exceptis iis, quæ ex veterum schedulis hauriuntur, argumentis *) recentiorum a-

A 3

nim-

*) Memorabilem hujus morbi casum adfert REISKE in *Opusc. Med. ex monumentis Arabum* p. 12. quem ex scriptore Arab. Gschuzio citat, sequentibus verbis: "Creatus fuit Sarih, solebatque suo super schidio porta-

nimadversiones non defunt **) & quidem, quod ad Rachitidem adinet, varii hunc morbum a parentibus derivandum volunt, congenitum tamen esse plurimi clarorum virorum in dubium vocant. Nullum autem luculentius exhiberi potest testimonium, non solum a navitate adquisitam fuisse ossium emollitionem, verum etiam eam per tres generationes a Patribus in gnatos propagatam, quam, quod sequens præstat historia, cui fides eo minus denegari potest, quo certius scimus, Cel. Præsidentem, eorum, quæ ad singularem hunc casum illustrandum satisfacere videantur, propria sua indagine nihil intermisisse.

Ad fodinas ferreas, in Uplandia sitas, *Dannemorenses*, genus quoddam innotuit hominum, qui in tertiam usque generationem subolem homuncionum, peculiari quadam ossium mollitie vel fragilitate monstrosè distortorum, procrearunt. Quisque horum capitonum ad viriles annos provectus, uxorem duxit, sano corporis habitu gaudentem, ex qua liberos suscepit, quibus sæpius & fere absque ulla, notabili saltem, violentia, artuum ossa fuere fracta, unde, dum ad certam pervenerint ætatem, omne illis tam ad incedendum, quam loco movendum plus minusve roboris & potentiæ defuit. Miserandæ hujus progeniei proavus fertur fuisse quidam, nomine NICOLAUS EKROTH, ad finem sæculi præteriti; parentibus natus, ad fodinam operariis. Quod de cetero, ad ejus nativitatem, annum obitus, et quæ reliquæ sunt, circumstantias adtinet

"ri, id est: e palmarum ramis confecta craticula, quorsum vellet; nam ossa non habebat, nisi Cranii & cervicis & manus, cetera poterant instar vestis a pedibus inde usque ad claviculas complicari, neque mobile quidquam erat in ipso præter ipsius linguam. Meminit ejus *Gschauharis* & appellat *Sarikum*, augurem filiorum *Dzeib*, de quo referunt, ut ait, quod ossa præterquam capitis non habuerit &c."

**) Nova Acta Acad. Nat. Curios. Obs. XXXVIII, Auctore L. G. KLEIN.

net, ex annalibus ecclesiasticis ceterisque fidis traditionibus nihil aliud constat, quam quod distortus fuit homuncio & incestus plane impotens. Dannemoræ qui ætate proVectiores sunt, miserandum ipsius statum optime recordantur, vitiati licet corporis ejus habitus nullam percipere rationem possint. Miserrimus hicce homo cum ancilla quadam contraxit matrimonium, ex quo illi nati sunt quatuor liberi, *primam* adeo exhibentes *generationem*, quorum vero sequentes nominantur:

a) ERICUS, anno natus 1702, qui in teneris nullo correptus fuit corporis vitio, annos vero pubertatis natus, omne crurum brachiorumque amisit robur, minimoque operi peragendo impar, mendicando vivere coactus fuit Obiit anno 1775.

b) SOPHIA, anno nata 1703. De hujus infantia nihil certi constat, adultior vero facta, humili fuit curvaque corporis statura, incessum habens anseris haud absimilem, pedibus introrsum versis.

c) ANNA, de cujus fato nihil novimus; in juniori ætate forsan vel mortua fuit vel inde migravit.

d) STEPHANUS, popularibus optime notus, ut homuncio, qui omni ambulandi facultate destitutus, semper sedere coactus fuit, & qua staturam, aliis hominibus multo minor; narratur etjam mira ei fuisse corporis figura, curvis præcipuæ & contortis cruribus brachiisque. Non obstante illa, qua premebatur, singulari corporis ac monstrosa specie, matrimonio secum sanam conjunxit fœminam, quæ filium illi peperit:

II. *Generatio.*

NICOLAUM EKROTH, natum 1726. A tenerrima inde ætate crura brachiaque vel minima accedente vi hunc ipsum confregisse dicunt, unde & patris & avi paterni ad exemplum miserrime distortus, sedentariam semper
vi-

vitam degere coactus fuit. Quum e loco in alium transferre se voluerat, hoc ipsum fieri non poterat, nisi posteriora pedetentim movendo, dextro nonnihil adjuvante cubito. Majorum instar mendicato pascebatur cibo, quē etjam retia ligando nonnumquam merebatur. LVI annos natus diem obiit supremum, per totum vitæ curriculum vagis in corpore doloribus vexatus. Huic etjam non defuit generandi desiderium, quin cum strenua proceriorique muliere iniverit connubium, duobus liberis fœcundum, ex his:

III. *Generatio.*

a) ANDREAS EKROTH, nat. 1760, qui mensis ætatem vix adtigerat, dum brachiorum crurumque ejus tanta fuit mollities, ut ad minimum contactum vel curvata vel contracta fuerint. Quovis sub infantia deinde anno, ter quaterve ossium quodpiam fractura læsum fuit, sive ad aliquid offenderet, sive casum vel prolapsionem leviolem faceret. Hinc in junioribus annis pèculiaris illi fuit, brutorum instar, quatuor quasi pedibus incedendi habitus, erectum vero corpus ferre non poterat, nisi furculis alaribus (*Kryckor*) nixus. Quum ætate provectior fuerit, pondus corporis, tamen si leve, ferre non valuerunt imbecillia crura, alimenta igitur tam retia ligando quam mendicando mereri necesse illi fuit. Anno 1782 casu quodam leviori tibiam illi fractam fuisse perhibetur, cui casui non nisi solita fracturæ accesserunt symptomata, octoque post hebdomades callus conspiciebatur & cura absoluta erat. Variis & fere innumeris, quas deinde sustinuit, ossium fracturis & curvationibus tam superiorum, quam inferiorum extremitatum, quam maxime cylindrica hæcce ossa curva atque monstrosa fuere, contortionibus introrsum atque extrorsum spectantibus. Articulationes autem nulla correptæ fuerunt labe, nec epiphyfes ossium a statu sano ullo modo recesserunt: spina dorsi erecta fuit, caput naturalem
ma-

magnitudinem non excessit, vox sonora fuit, gravis tamen, corpus vero valde exsuccum, ita ut crurum brachiorumque ossa conspici discernique optime possent. Mater hujus, quæ adhuc in vivis erat robustiorisque corporis habitus & formæ, mentionem de cetero fecit, filium suum in tenella ætate semper bonæ gavissimum fuisse valetudine, nec non optime nutriti infantis præ se tulisse speciem; adultior factus gracili quidem fuit corpore, cujus tamen singulæ functiones suum quæque peregerunt negotium. Aetatis maturitatem nactus in cœlibatu quidem vixit, non tamen omni carens desiderio propagandi progeniem, forsan æque infelicem, ac ipse ejusque fuerant patres. Quam sentiebat connubium conjungendi libido, aliquando etiam potuisset succedere; nisi infausta ipsi accidisset fors, a spirituosius aliquantum temulentus in lacum Dannemorensis prolabi undis obrutus illico perire.

b) ANNA, nicolai filia & illius soror, vita adhuc fruïtur, anno nata 1765. Narravit mater ejus, dum infanti huic octo a partu diebus lintheum mutare vellet, absque ulla violentia brachium illi fuisse fractum. Ejusdem cum fratre hæc ipsa in teneris annis particeps fuit calamitatis, nimirum quod sæpissime & vel minimo accidente casu, sive crurum sive brachiorum quodpiam os confregerit, immo etiam femora, quæ sæpius contrita fuerunt iterumque sanata. Cylindrica hinc ossa mirum in modum contorquebantur, etiam stupendis curvationibus, ita quidem, ut, dum jam consideat ægra, non solum crura, verum etiam femora natibus decussatim subjaceant. Ubi decimum quartum attigerit annum, morbo quodam fuit correpta, cujus nemo nobis certam reddere potuit descriptionem, per plures vero septimanas hic morbus fuit protractus, quo finito, insegura est curvatio spinæ dorsi, ita jam collapsæ, ut sedentis ægræ, quantum fieri potest erectæ, corpus a vertice ad clunes nonnisi XIX pollicum & dimidii longitudinem contineat; Articulation-

lationes vero, sicut in fratre, flexibiles atque liberæ sunt. Sinistrum humeri os rer confractum fuit & quidem variis locis, ita, ut dextro brevius sit, tribus curvaturis monstrosus, quibus averso S romano haud est dissimile. Inferiorem propter fracturam libere extendi brachium non potest, altero etiam exilius & in inferiori extremitate solito planius. Prope olecranon fractum fuit etiam antibrachium, ut haud absque difficultate extendatur. Una saltem vice femur, dextrum fractum fuit, unde planius jam observatur nec non extrorsum distortum. Ter autem sinistrum femur eodem fere loco, fracturam sustinuit, introrsum nunc & contortum est, pariter ac altero multo brevius planiusque. Annum jam vigesimum tertium agit ægra, valde macilenta ac numquam menstruata; naturali tamen caput est forma, uti etiam recte sese habent Ossa pelvis, vox quidem aliquantum rauca, sed tamen non ingrata.

Meminisse de cetero sufficiat, Matrem, vita adhuc atque valetudine fruentem integra, testari, neque ipsius maritum, neque genitorum ullum ulceribus vel minimis aliis contagionis siphiliticæ indiciis umquam fuisse afflictos. Memorare etiam oportet, domicilium totius familiæ in paludosis locis non fuisse, victumque non aliud, quam quo vescuntur centuriæ hominum, ad ingentem hanc ferream fodinam desudantium, qui tamen robustam validissimamque stirpem progenerarunt. Nullus quoniam credendi locus est, ancillam nuperrime nominatam nuptias umquam celebraturam, hanc etiam homuncionum progeniem cum illa extinctam fore, speramus.

§. III.

II. SPECIES: *Osteomalacia Infantum s. Rachitica*: Rachitis auctorum: morbus etiam spinalis dicta ex eo, quod spina dorsi vel vertebrarum columna ex erecto suo atque naturali situ vario modo distorqueatur. Infantibus
hic

hic proprius est morbus & ab auctoribus tam sufficienter delineatus, ut amplio rem ejus descriptionem tradere jure meritoque supersedeamus: palmarium tamen de illo allaturi, ut præcipue constet, eum consistere in præternaturali quadam ossium mollitie, teneriorem adgrediente ætatem; adeoque haud absque causa ut secunda Osteomalaciæ species est considerandus. Congenitum eum aliquando esse, vel saltem causam ipsius prædisponentem a parentibus ad filios propagatum, nemo facile negaverit *a*): multum tamen occasionales causæ ad morbum inferendum valent *b*). Sive per aliquod tempus fomes mali delirescat atque non prius erumpat, quam illud circa stadium, quod inter septimam mensem atque secundum annum intercedit, sive hoc primum tempore morbus oboritur, cærum interim tamen est, nec prius nec serius, nisi rarissime, affectum hunc infantes invadere, si non fuerit congenitus, ut in prima specie, vel a tæbe quadam chronica profectus, cujus exemplum præbet tertia.

Retardatur plerumque in Rachitide dentitio; increscit epiphysium ossium moles, artuum vero cylindrica ossa exilia, plana, fiunt, facillime franguntur atque in curvaturas contorquentur. Si antea, quam morbo implicatus fuerit, deambulare cœperit infans, adgrediente jam tæbe, mox sequitur lassitudo tandemque erectum ferendi

B 2

cor-

a) Quem in Dissertatione sua de Rachit. perfecta & imperfecta Cel. BUCHNER refert, casus, XI nempe infantum, magis minusve Rachitide correptorum, haud parum huic sententiæ roboris addere videtur: mater enim scrophulis, pater autem exsucco atque Rheumatico laborabat corpore, senium anticipante. vide HALLER *Dissert. med. T. VI.*

b) Occasionales has causas minimi non esse momenti, necesse est, quandoquidem ex tabulis illis (*Bills of Mortality*) constat, anno 1634 quatuordecim tantum in Anglia homines Rachitide fuisse mortuos, XXVI autem posthinc annos, scilicet A. 1660 quingentos circiter homines hoc morbo perisse.

corpus rotalis inertia. Sæpius valde increfcit caput, fpi-
naque dorfi quafi decurtatur & variis modis diftorquetur;
haud raro valde inflatur abdomen, ad tactum tumens &
durum. Initio febre caret morbus, progreditur tamen
nonnumquam febrilibus continuo ftipatus fymptomatibus,
convulfionibus ac morte tandem finiendus; sæpius bono
jugulatus medicamine atque diætâ, definit, vitiatum tamen
habitum vel offium diftorfiones, per totam vitam fufsti-
nendas linquens. Obduâis poft mortem cadaveribus,
abdominalia vifcera, atque hepar in primis, mole fua valde
aucta ac tumida fuere reperta, de cetero tamen nullo
correpta vitio; ofsa vero mollia, ut ceræ infiar fecari fa-
cilime potuerint, atque mufculorum textura quam maxime
tenera & laxa fefe in confpectum præbuit.

Palmaria hæc funt, quæ ad morbum dignofcendum
faciunt, criteria; multo, ceterum, plures & fere innu-
meræ dantur varietates, partim qua morbi vehementiam,
five in initio, five in progreflu, aut etiam dum fummum
morbus adtigerit gradum, partim etiam, ut quædam ofsa
præ ceteris, eaque diverfo modo adficiuntur, adeo, ut
diftinâio illa Auctorum in Rachitidem perfectam & im-
perfectam, non nifi gradum morbi indigitare nobis
videatur.

§. IV.

III. SPECIES: *Osteomalacia adultorum* feu *Cachectica* *)
Complures quidem apud Auctores ob fingulares & miran-
dos memoratur effectus, a nemine tamen ad morborum
genus

*) Per *Cachexiam* hoc loco ejusmodi minime intelligendam volumus
offium fragilitatem, quæ a depravatione quadam, vel acrimonia humo-
rum, cupiscunque nominis fit, oriunda efl:et, fed vocabulum hoc pro-
pria potius fignificatione fumenndum, quo pravus indigitatur corporis ha-
bitus, cujus floc dubio in vitiato folidorum ftatu cauffa quærenda efl.

genus quodpiam redacta, ossium vero emollitionis semper nomine venit, atque symptomatibus chronicorum affectuum, Luis nimirum venereæ, Scrophularum, Scorbuti &c. quasi a sanguinis quadam acredine proficisceretur, adnumerata fuit.

Ne minima quidem latentis hæreditarii mali fomitis, vel congenitæ prædispositionis suspicione, habente locum, homines præsertim hæc morbi species adoritur, qui destinatam corporis nacti sunt molem, quorumque adeo ossa solitum robur ac tenacitatem fuerint adepta, prægressis tamen chronicis vitiis ita jam evaserint fragilia, ut non solum facillime frangantur, verum etiam rota quanta in mollem ceræ instar dissolvantur substantiam, unde omnia corporis membra ad motum redduntur ineptissima, et in difformem æger massam redigatur. Complures hujusmodi memoriæ traditi sunt casus, a) quorum omnes sequentia plerumque præbuere phænomena: nimirum quod antea, quam ossium textura solutionem subierit, miseri illi malo afflictis sæpe per plurium annorum seriem, dolore quodam universali excruciatii fuerint, quem quidem ab his, Arthriticum vel Rheumaticum, ab illis siphiliticum vel scrophulosum, adpellatum fuisse, constat, &

B 3

quod

a) Hos inter memorabilis ille est, quem tradit MORAND. *Histoire de la maladie de Mad. Supier*. Paris 1752, nec non, qui e sequentibus ab illo citatis auctoribus adferuntur casus memorari, etiam digni sunt, nempe: LAMBERT *Histoire de Bernhard d'Arnaignac*: Reperitur in *Actis Hassniens.* T. 3. sub titulo: *Microcosmus mirabilis sive bonum in miserum compendium redactus.* PETIT & HANSSANT in *memoires de l'Acad. des Sciences*, 1722, 1758. WALDSCHMIDT *Disette de fracture ossium sine violentia externa*. Multo adhuc plures Auctores morbi hujus exempla habet, sc. RIVINUS, MEIBOMIUS, HUNACIO, FRERNICUS, HORTIUS, WEISCHUS, FONTANUS & reliqui. Inter recentiores autem attentionem imprimis promeretur LUDVIG in *Program. de casu oss. emollit.* Lips. 1757 HENRY THOMSON & WILLIAM COOPER in *Medical Observations and Inquiries*, Vol. 3.

quod huic dolori vel gravior vel levior sese adjunxerit febris, nec non illa aliquamdiu acerbante, terræ vel calcareæ materiei, procul dubio ad ossum pertinentis substantiam, ingens copia per lotium eversa fuerit. Quo vero diutius hæc excretio duravit, eo magis emollita fuerunt ossa, non solum artuum & columnæ vertebralis, verum etiam faciei atque cranii: ossa porro cylindrica, inferiorum præcipue extremorum, adeo facta sunt fragilia, ut minima accedente vi, immo, illa, quæ a corporis solum pondere infertur, frangerentur; tandemque distorquerentur musculorum actionibus, adeo ut distorta dorsî spina, trunci longitudo diminuta fuerit, caputque proprio pondere in thoracem reseserit, & miserrimæ denique vitæ metam posuerit hectica tabificaque febris.

Etiam si Celeberrimi Viri, LUDVIG, THOMSON, COOPER, nec pauci tam antiquioris quam recentioris ævi Observatores hanc Osteomalaciæ speciem calibus illustrarunt, sequentem tamen morbi historiam Lectori haud ingrati fore speramus, quatenus non solum indolem atque naturam morbi aliquantum ostendit, sed etiam novum adrentioni nostræ campum suppeditat. Plurimi, qui de hoc morbo adferuntur, casus, huc usque citati, vilioris sortis plerumque acciderunt hominibus, quorum in victu vitæque genere, inopia & angustiis circumscripto, rationem qualemcunque quærendam esse opinati sunt Auctores. Quem jam sumus narraturi, casus generosam attingit mulierem, cui nihil umquam negarunt neque opes neque conditio, quod ad saluberrimam requiri potuerit, degendam vitam, quam sua insuper ipsius virtute semper servabat integram scelerisque puram, nullis de cetero unquam destituta subsidiis, quibus ad Machaoniæ artis cultores consulendos habuerit opus.

Teneriori hæc ipsa corporis habitu fuit, cute tamen bene curata, duorum sano præditorum corpore liberorum

rorum mater, nec non in annum usque ætatis vigesimum septimum optima gavisa valetudine. Anno autem 1773 versus autumnum gravior ipsam invasit Tussis, quæ inopinato eo usque altas egit radices, ut brevi temporis spatio Phthisin pulmonalem inchoatam jam esse hæctica indicaverit febris, spuris non nihil purulentis, stipata. Præterlapsis quinque mensibus, idonea cura ac remediis adhibitis, imminens hæc tabes pacata fuit, & tandem plane cessavit, relicto tamen in dextra mamma scirrhus amygdali magnitudinis. Sequenti anno infirma quidem premebatur valetudine, tamen non valde adversa: ad ovi autem columbini magnitudinem auctus est scirrhus, in quo, nocturno in primis tempore, dolor jam sentiebatur obtusus. Tempore æstivo anni 1775, ægram peculiaris atque sui generis adorta est febris, Scarlatinæ vel Erysipelatosæ æmula, conjuncta, nempe, cum angina, deglutatione difficili, salivatione copiosa, nec non collum, thoracem, dextrumque brachium occupante rubedine quadam, exanthematis, quod Anglis nomine *Rash* constat, speciem ferente. Hæc quidem incommoda antiphlogistica cura evanuerunt, ita tamen, ut dolorem quendam in brachiis cruribusque molestissimum totoque anno per intervalla revertentem retinuerit ægra, motuque corporis semper defatigata fuerit. Anno 1786 eodem fere ac præteriti anni tempore, priori similis omnino revertitur febris, rubro cum exanthemate, intra trium vel quatuor dierum spatium evanescente: remansit vero jam major inertia ac lassitudo, nec non femorum crurumque quasi vacillatio, adeo ut, non semel, sed pluries, ne ossium quodpiam aliquando confractum foret, vereri se diceret ægra. Continuis brachia cruraque jam adflixit dolor, cui tandem se adjunxit febris, per tres eam hebdomades in lecto detinens. Quum qualitercunque ad valetudinem restituta primum e lecto surgendi faceret periculum, & sinistro vix pede pavimento inni-

innixa erat, ad sinistram coxam mox persensit crepitationem, inque brachia famulæ cujusdam succurentis statim est delapsa. Exploratione facta, fracturam femoris colli accidisse constitit, unde pollicem unum et quadrantem altero brevius læsum crus factum est, pede introrsum verso. Per tres deinde menses, ob sanandam fracturam, uno fere eodemque situ in lecto detineri coacta est ægra, sub quo tempore universales iidem cruciatus crurum, brachii dextri, faciei partis dextræ, oculique ejusdem lateris, continuo fere perseverabant. Emaciari jam corpus cernebatur, scirrhus in planum erumpere ulcus, imperialis thaleri magnitudine, e quo sanguinis guttæ manabant quoties menstruario, tum intercepta, adparere debuit. Anno 1777 callo quidem ferruminatum os reperiebatur, sed nova quasi & insolens in corporis mechanismum sese insinuavit mutatio: continua enim, dextrum oculum occupavit inflammatio; maxillæ superioris antrum dextrum valde distentum, ut limam facies formam indueret; vertebræ colli rigidæ curvaturæque, adeo ut caput ad anteriora thoracis flecteretur; dorsi vertebræ collapsæ inque gibbum contortæ videbantur, unde e corporis longitudine decem pollices & dimidium diminutæ fuere; tibia dextra robore suo adeo destituta, ut nullo negotio, quum, sublato, quod genu suffulcit, culcitro, pes elevaretur, flecti atque curvari crus conspici posset; induraturæ simul atque ad variam magnitudinem tumefactæ lymphaticæ glandulæ fere omnes, ram colli & mammarum, quam etiam axillarum inguinumque. Hoc etiam anno, solita ægram invasit febris, eodem tempore eidemque conjuncta exanthemati erysipelaceo. Fragilitatis ergo cruribus inniti jam non audebat ægra, sed vel in jacente vel sedente semper situ permansit. Sedimenti calcarei albescentis, una cum urina, ingens copia, quotidie jam excernebatur. Per totum hoc temporis spatium de insyeto interiora occupante calore
diu

diu noctuque querebatur, nec non in-conclavibus, ubi frigoris sensu alii adficiēbantur, ipsa libentissime versabatur, gratissimaque illi fuerit hiems gelidissima, æstivum vero tempus calidumque grave & periculofum. Anno 1778, præter faciei osium vertebrarumque cōlumnæ degenerationem jam nominatam, unde forma faciesque corporis valde monstrosa erat, solitis fere perpetuo doloribus sævientibus, novus adhuc renes occupavit dolor atque majorum minorumque nephriticorum ingens calculorum copia per urinarias vias gigni cœpit, idem calculum semper sedimentum ponentē lotio. Nec etiam hoc anno, quarta jam vice, defuit exanthemathica illa febris & quidem eodem ac antea æstatis tempore, quæ, licet post aliquot dies aliquantum remisit, tamen non omnino cessavit; infrangebantur autem vires tandemque accesserunt funestissima Symptomata, Diarrhœa, nec non aphtæ, & postquam cum adstantibus collocuta est ægra, quasi in somnum incidisset, animam placide expiravit. Varia tum aderant impedimenta, quo minus institui posset corporis anatomica inspectio, qua, procul dubio, nihil aliud potuisset detegi, quam quod *Cel. HUNTER* aliique in similibus casibus observarunt. *a)*

§. V.

IV. *Specis: OSTEOMALACIA partialis.* Hoc nomine designandus venit ille adfectus, qui, vel prægresso malo corporis habitu, vel non, locali plerumque causa adoritur, qua dein hoc vel illud os sua privatur duritie, in mollem, carneam, cartilagineam vel steatomatosam degenera-

C

nera-

a) Vide: *A remarkable Case of the softness of the bones*, by Henry THOMSON in *Medical Observat. and inquiries* Vol. 5.

Casum etiam illi supra allato ex asse similem adfert KULMUS *vid. Act. Naturæ curios.* Vol. 7. p. 450.

turum substantiam, vel etiam ita fragile redditur, ut minima accedente vi vel sponte quasi frangi possit. *Osteosarcosis*, *Caries ab interna causa*, *b)* pluraque alia huic speciei ab Auctoribus inventa sunt nomina, prout variam morbus induerit formam. Quæ ejusmodi adfectibus parres tantummodo occupantibus ansam dare videntur, dum animo perpendimus, a violentia quadam prægressa externa illos originem semper ducere videbimus, qua, scilicet, quæ ad læsam partem pertineant, nutrientia vasa, vel labefacta fuerint, vel adeo mutata, ut nec sufficientem succi ossei copiam nec recte paratam illam adferre queant, suo ramen semper defungentibus munere resorbentibus vasis, pristinam nempe continuo evehendo substantiam osseam; quo facto, aut curvatur os, aut infringitur, vel distenditur vel etiam in longe aliam quam osseam substantiam lente quidem mutatur. De tribus qui obviam nobis venerunt, casibus, quique singuli eadem secum habuere symptomata & ex eadem prodierunt causa, sequentem tantum, utpote rem aliquatenus illustrantem, qui referatur dignum duximus.

Incolumi cuidam juveni rustico infortunium illud accidit, ut hieme traha vectus, ad terram glacie niveque obductam prosterneretur, genuque haud leviter offenderet: dolor ac intumescencia femoris ac genu per tres integras perseverarunt septimanas, sub quo tempore, rusticorum more, variæ in usum vocatæ sunt unctiones, quibus tantam inesse vim æger credidit, ut tandem bonam recuperaverit valetudinem, qua etiam, excepta levi, quæ in genu sentiebatur, imbecillitate & ad motum lassitudine, in mediam fere ætatem fruitus fuit. Nulla tunc nova accedente violentia, dolor quidam obtusus, genu ti-

biam-

b) Caries osium & fracturæ ab humorum laudabilium defectu in Marburatore memorantur, Auctore METZGER: *Vermischte chir. Schriften*. V. 3.

biamque adflixit, quo pluribus in lecto septimanis iterum detinebatur. Intumescere jam cœpit femur, genu autem emaciari atque tabe corripi, pes tumore ingenti occupari, nec non Hæctica febris ægrum adoriri occupavit. His jam malis patienter per aliquot tempus devoratis, quum nocturno aliquando tempore in lecto crus extendere vellet æger, juxta genu infra epiphysin cum crepitationis quodam sono, confregit tibiam. Accesserunt jam novus dolor, febris ac suppuratio, sufficientibus vero factis ad pus emittendum aperturis, fractum os evidentissime conspiciēbatur. Unicum quod tum vitæ conservandæ superfuit auxilium, femoris nempe amputatio ducebatur; hæctica vero corporis macies eam prohibuit, vel saltem differendam persvasit, sed paulo post ægri in Nosocomium Upsaliense adventum, diem obiit supremum.

Plures partialis ossium in cartilagineam mollemve substantiam dissolutionis casus adferre supervacaneum eo magis arbitramur, quod ejusmodi apud Auctores plures occurrant observationes.

§. VI.

Extra omnem dubitationis aleam positum esse putamus, solidarum corporis partium elementaria stamina alimentis primam suam debere originem, in digestionis deinde organis conformari, per sanguinis porro flumen circumvehi, tandemque per extrema arteriarum ostiola adponi atque assimilari, certa quadam atque propria virtute, quæ cuivis patet, quamque *Nisum formativum* recentiores appellare amant. Hac ipsa virtute mechanismo insita agente, increscit in utero materno fœtus, a primo conceptionis momento; eadem etiam vi in lucem jam editus infans ad molem a natura definitam continuo augetur, eademque adultiora corpora perpetuo sustentantur,

nec non novæ particulæ solidæ, prout priora adtrita atque inutilia stamina perenni serie evecta fuerint, adponuntur. Materiam igitur osseam, quæ a terra quadam animali, glutini in ossis formam conjuncta, constat, ex animalium alimentis produci, ossiumque laxiorem firmioremve texturam a terræ hujus quantitate, quam a vincientis materiei robore pendere, palam est. Recentiorum Physicorum, in primis vero Celeberr. PRIESTLY & JNGENHOUS experimentis edocti, certam Aëris speciem, *fixi* nomine optime cognitam, ad firmum terreis particulis præstandum nexum haud minimum facere opinamur. Ut vero terrestres particulæ ad augendam ossium substantiam illis continuo adponi, ita sub continua etiam dissolutione inutiles aliæ ab ossibus separari debent, quas resorbentibus vasis excipi, inque sanguinis massam invectas, per lotii vias demum excerni necesse est, a) adeo ut, hoc pacto, ossa perpetuo renoventur, eorumque naturalis compages, robur atque firmitas conservetur. b) Hæc autem naturæ operatio, qua ex ossium etiam si firmissimorum compage adtritæ vel inutiles jam factæ particulæ dissolvuntur, absortionique redduntur idoneæ, nondum satis constat, attractione tamen quodammodo chemica, hanc ipsam niti haud absolum vivere. Ponamus enim, quod quidem satis comperit, fixo aëre ossearum particularum cohæsioni justum accedere robur ac duritiem: aliud forsan etiam in corpore nostro facile gigni poterit acidum menstruum, cui cum particulis terreis major aëreo acido est adfinitas avidiorque attractio, unde solubiles & resorptioni aptiores faci-

a) CRUIKSHANK on absorbing vessels. 101.

b) The solids of the body are not ductile, as has been imagined, nor malleable, as some Metals, and they acquire their shape from the arteries depositing matter at one side and the absorbents taking it from the other. CRUIKSHANK,

facile fieri possint. Quandoquidem adeo tum a ciborum natura atque indole, tum a digestionem atque chylicationem, partim ab arteriarum finibus peragenda adpositionem, partim etiam a certo quodam statu, quo nihil amplius excipere possint resorbentia vasa, quam debita admiserit adpositio, ossum hocce augmentum atque robur proficiscitur, facile jam liquet, non unam tantum, sed plures causas sive singulas adesse, sive conjunctas, dum ossibus debitum robur ac soliditas defuerint. Et siquidem ejusmodi ossum imbecillitas non tantum in ipso conceptu fundari possit, sed etiam in pluribus vitæ humanæ stadiis, tum, scilicet, ante debitum acquisitum corporis augmentum, tum etiam, postquam per plures annos hoc ipsum pariter atque robur ossa obtinuerint, hæcque infirmitas, quum vel in toto corpore universalis sit, vel certa quadam parte circumscripta, phænomena omnia, quæ nobis suppeditaverint allati casus, quantum potuerimus, exponere sequentibus conabimur.

§. VII.

Vix ulla Physiologiæ pars scrutatorum indefessa magis elusit conamina, quam quod, sine dubio adhuc diu latebit, occultum generationis negotium. Simul enim ac filum sese pertexisse putaverint inque naturæ adyta penetrasse, mox alii casus aliaque inventa valde adhuc, quod quæsierint, absconditum esse, docuere. Sic Physiologorum attentionem ad se rapuit Evolutionis illud systema, tamen non diu argumentis, quæ pro Epigeneseos demonstranda Theoria adferuntur, resistere potuit, quæ etiam, num generationis officium planius explicare queat, alii judicent. Ut vero Chronicos adfectus in gnatos a parentibus transfetri, nemo facile negaverit, ita hanc propagationem minime a sanguinis quibuscunque acrimonis, sed a vitiata synthesis solidorum, vita pollentium profici-

sci, tam certum est, quam quod certissimum. Quantam vero ad fœtum formandum ejusque solidas partes componendas vivificandasque vel Pater vel Mater conferrat symbolam, determinari nullo modo potest, quippe nimirum hæ generationes patris, illæ matris formam, speciem, robur atque vigorem, præ se ferant. Morbos tamen plerumque congenitos vel hæreditarios a matribus propagari, asserere non dubitarunt clari in arte viri, quodque in primis de Rachitide adfirmat Illust. CULLEN.

Prima quam adtulimus, Osteomalaciæ species, congenita scilicet, hoc corporis vitium per tres generationes a Patribus fuisse derivatum, satis superque ostendit, quemque casum eo majorem attentionem mereri putamus, quod nemo ejus modi propagationis, quantum noverimus, antea mentionem fecerit.

Ubi vero stimuli alienigeni, tantum non omnes, diutius agentes, morbosas in corpore nostro actiones excitarunt, debita tum corporis nutritio locum habere non potest, ideoque ossa etiam necessariam suam firmitatem obtinere nequeunt, duas præsertim ob causas: Primo enim quum non solum ciborum appetitus, verum etiam universum illud digestionis negotium infringatur; fames enim actionesque chylopogeticorum viscerum eo magis tum evanescent, quo fortior diuturniorque stimulus operari coeperit, id quod in acutis morbis luculentissime observatur. Deinde, stimulorum actione ejusmodi effectus oboritur, quod æquabilis illa & determinata vasorum arteriosorum actio, ad debitam peragendam adpositionem tam necessaria, non solum perturbetur, verum etiam vasorum tumultuosis actionibus prorsus inhibeatur. Dum igitur, his ita comparatis, ab una parte, nutrimenti, parva quidem copia parati adpositio atque adsimilatio in totum impediatur, inturbatum vero ab altera pergat absorptionis opus, necessario majorem solidarum corporis particularum copiam evehi

evehi, quam adponi, necesse est. At in ejusmodi casu primum sanguinis Lymphatica pars perditur, dein adeps absorptione evanescit, tum fibrarum muscularium gluten minuitur, unde insignis oritur corporis debilitas, denique tandem ipsissima ossium substantia sensim sensimque resorbentium siphonibus exantlatur. Eo vero periculosior in Osteomalacia Rachitica ejusmodi dissipatio est, quod crescendo augendoque infantili corpori major evidenter necessaria est adpositio, quam quod e solidis staminibus dissolvi & potest & debet. In sano infantum statu absorptio solidorum perexigua omnino est, immo fere nulla: etenim in hoc vitæ stadio urina semper pallida, aquosa, omni terra & acredine carens; statim vero ac infantem febris quædam invaserit, acrius tum lotium fieri observatur, colore odoreque insolito præditum: certissimum nempe indicium, exhibens, absorptionem jam præter consuetudinem esse auctam. In Exanthemate, quod *Lactæ crustæ* nomine insignitur, puerulis molesto, valde jam fœtens urina est, haud raro etiam hoc faciei vitium Rachiticam infantibus minatur dispositionem. Prodit se plerumque circiter septimam sequentesque menses osseæ materiei penuria: scilicet, dentitio fieri nunc deberet, quæ vero in Rachitide ut plurimum supra annum retardatur. Stimuli autem in infantili ætate varii generis esse possunt, siquidem, quod tenellis corporibus proprium est, sensibile nervorum systema, variis rebus & quidem cerebris stadiis majori gradu stimulat. His vero jure numerantur præprimis: ventriculi adfectiones, digestio læsa, sive a lacte haud idoneo, vel a farinosis non fermentatis copiose ingurgitatis, vel etiam a cibo difficilis concoctionis, tenerisque tam ventris non congruo; porro stimulos quoque suppeditant immundities, scabies, herpes, excoriationes, reliqua; nec non febres intermittentes diu protractæ, contagium venereum & innumera alia. Hæ sunt,

sunt, quæ Rachitidis occasionales causæ maxime agnoscuntur, omnesque in corpus humanum stimulo quasi diu continuato agunt, nutritionem necessario retardante inhibenteque. Evidentissima, quæ ex enumeratis irritantibus causis, imbecilli infantum compagi infertur, noxa adcuratori modo considerata, luculentius omnino insolitam ossium molliem ac fragilitatem explicari, quis est, qui dubitaverit, quam, quod a Clariss. STRACK fingitur, proprio atque sui generis Rachitico miasmate vel, quas somniavit ISENELAM, variis ossa depascentibus acrimoniis, haud facile obviis? a)

III. SPECIES: *Osteomalacia Cachectica seu adultorum* dolorem quendam diu protractum plerumque subsequi solet, cumque magis minusve in toto corpore universalem, quem aliquando syphiliticum, cum a Scorbutico, tum ab Arthritide profectum vel quemadmodum communissime ob similitudinem adpellari solet, Rheumaticum, conjecturunt Auctores. Dolore ejusmodi diuturno faviente, oriuntur quæ in Omnibus fere morbis primitivæ esse solent, perturbata digestionis negotia, continua quasi febricula, nec non peculiari quodam interno calore diu ægrum cruciante. Corpus hinc sensim sensimque emaciari cernitur, usque adeo, ut Sceletro quasi viventi huiusmodi ablimilis æger fuerit. Etiam si interdum quidem venereæ luis suspicioni locus fuit, in plerisque tamen casibus, ne minimum quidem indicium ad est latentis virus, ut in casu a nobis allato. His interim argumentis evincimur, varios nobisque adhuc ignotos dari stimulos qui naturales functiones clanculum destruere queant, arteriosi systematis actiones irritare vel turbare, nutritionemque adeo impedire, ut tandem ossa nutrimento suo necessario plane destituantur. Qui de hac Osteoma-

a) Acta Phil. Med. Societ. Acad. Sc. Hassn. Vol. I. Praef. anmerk. über die Knochen 1782.

laciæ specie memorantur casus, in eo consentiunt omnes, quod, post diuturnos artuum dolores, semper in conspectum venerit albidum Calcareæque naturæ sedimentum, per urinam copiose excretum, ipsissimam nimirum osseam substantiam constituens, hincque ossa, vel minimo deinde motu, contrita vel curvata fuerunt. Memoratu tamen dignum est, callo iterum sanatas fuisse ejusmodi fracturas, quod, ni fallimur, luculentissime demonstrat *Nisum* illum *conformativum*, quo Natura humana, necessaria sua licet orbata sustentatione, ita tamen postulante casu, novis generandis vasis iisdemque jacturæ refarciendæ omnes impendere vires studet. Dum e contrario, stimulo quocunque solida diutius irritante, e. g. in Scorbuto, non solum ossa in universum emollita fuisse, constat, sed etiam callum, pluribus annis firmatum, denuo fuisse ruptum ac dissolutum, quemadmodum famosissimus ille Navarchus Anson observaverit, diras ex scorbuto clades per maritima sua itinera satis expertus. In hac Osteomalaciæ specie symptomata quædam observarunt Auctores, scrophulas indicantia, adeoque in illo morbo propria quasi acrimonia polente, proximam ossium mollitiæ causam quærendam esse judicarunt, præcipua ea inducti ratione, quod conglomeratas glandulas tumentes reperierunt atque induratas. In allato casu glandulæ colli, pectoris, axillarum atque inguinum duræ & valde tumefactæ fuere, quum autem hoc non adparuerit symptoma antea, quam ossea substantia jam fuerit absorpta, nulli dubitamus, quin glandularum istæ tumescentiæ, non ab acredine quadam, sed a majori osseæ materiei copia absorpta, in resorbentium truncos inque sanguinis massam transvehenda, in his vero glandulis collecta, originem duxerint. Numne igitur quemvis scrophulosum habitum, glandulas lymphaticas infarciemem, ab aucta terrestrium particularum absorptione oriri, ideoque nihil aliud, quam effectum esse, cujus alibi causa quæ-

D

ren-

renda est, concludere licebit? Quid? quod facile jam patet, stimulos longiori tempore varias latebras corporis nostri simul irritantes, partium inhibere nutritionem ossiumque adpositionem, nec non, parva ossæ materiei copia, aquosarum vero particularum majore advecta, naturæ legibus convenienter, solidas necessario partes fore excretas, ossaque in fragilem usuique ineptum statum redacta. Ad naturam vero ac indolem stimulorum, tantas in æconomia animali excitantium turbas, tam deplorandis ac plerumque insanabilibus sequelis stipatas, quod adtinet, illos non adhuc satis cognitos esse vel explanatos, fateri oportet. Nostris primum temporibus, ad varias eorum species diversasque corpus humanum lædendi modos, animum advertere cœpimus, eaque jam lætamur spe, abjectis magis magisque, quæ de humorum acrimoniis, ut omnium in corpore nostro turbarum fontibus antea fovebantur, vanis commentis, partiumque solidarum adfectionibus, ut veris causis morborum proximis rite contemplatis, fore, ut non tantum ad morborum diagnoses sed etiam ad certiore securioremque Therapiam propius simus accessuri. Temporis fortasse successu idonea innotescant medicamina, quibus, quasi fortioribus stimulis, ad ossium tollendos morbos uti licebit, quorumque ad præcavendam imminentem Osteomalaciam tanta erit efficacia, quantam stimulo hydrargyri ad Siphiliticum stimulum exstingvendum inesse novimus.

IV SPECIES: OSTEOMALACIA *partialis*. Ex iis, quæ de præcedenti specie adtulimus animadversionibus, satis jam patere putamus, partialem Ossium emollitionem vel fragilitatem a casu quodam prægresso profectam esse, ita, ut membrum, aut contusione, aut pressione quadam læsum fuerit; vel etiam ab irritatione stimuli interni, loco adfixi, ut in Siphilitide; quibus irritamentis aliquandiu continuatis, dolor persistens una cum partiali febricula excitetur, unde magis magisque, quod in læsa parte distri-

distribuitur, Arteriarum systema, ad actiones stimuletur inordinatas, debitam solidarum particularum adpositionem plane impediens. Resorbentibus vero vasis suo semper munere defungentibus, Ossium soliditas in cartilagineam degeneratur substantiam, ut in Osteosteomate, sæpe etiam in Exostoses ossa turgent, sangvinolento quodam humore, aliisque inorganicis concrementis replentur, haut raro in Osteosarcoses mutantur, seu facile flexibilia evadunt, vel etiam minima accedente vi franguntur. Nullam unquam in ejusmodi casibus reperi tam fuisse acrimoniam, Auctores ipsi testantur, quod vel exinde etiam comprobatur, cartilagine nimirum semper fuisse illæsas, substantia licet ossea penitus dissoluta fuerit.

§. VIII.

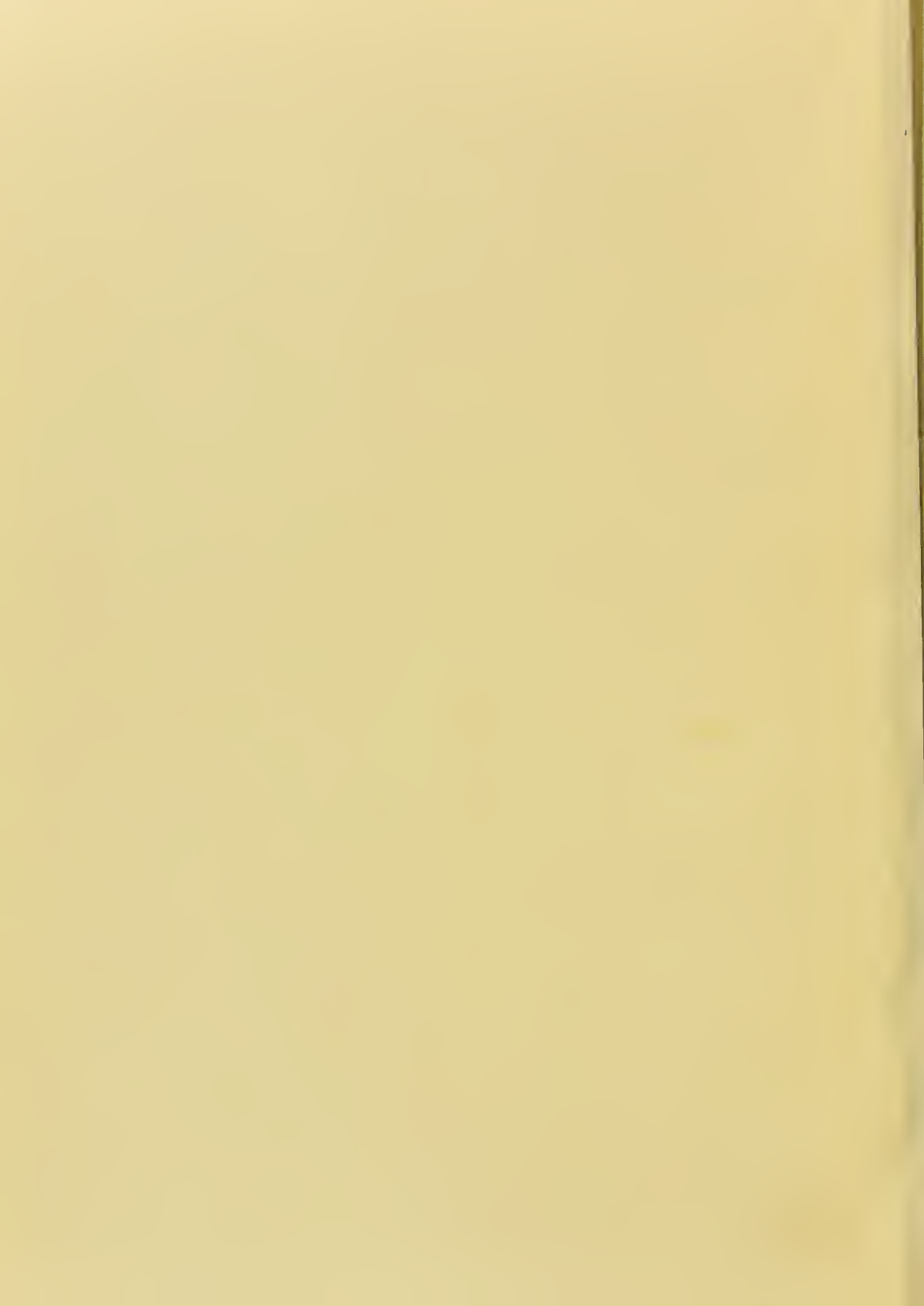
Casus Osteomalaciæ, ejusque specierum, jamjam alatos, qua originem causasque pro virili esse explicatos, adeoque id, quod propositum erat, nos jam qualitercunque præstitisse, speramus. Angusti, quibus specimen Academicum circumscribitur, limites, de variis medendi rationibus huc usque propositis, judicium nostrum qualecunque adferre vetant. Interim tamen, præter Rachiticam ossium emollitionem, ubi causas sæpius remove re valet provida natura, arte suffulta, atque Osteomalaciam partialem, cui justo instituta tempore, si fieri poterit, membri resectio, optimum erit remedium, ceteræ morbi species ne artis nostræ conatibus semper sint contumacissimæ, haud sine causa veremur. Prima præsertim species aliam minime admittere videtur cautelam, quam ut honori generis humani consulendi gratia, matrimonio ejusmodi distortis homuncionibus prohibito, penitus esset exterminanda.

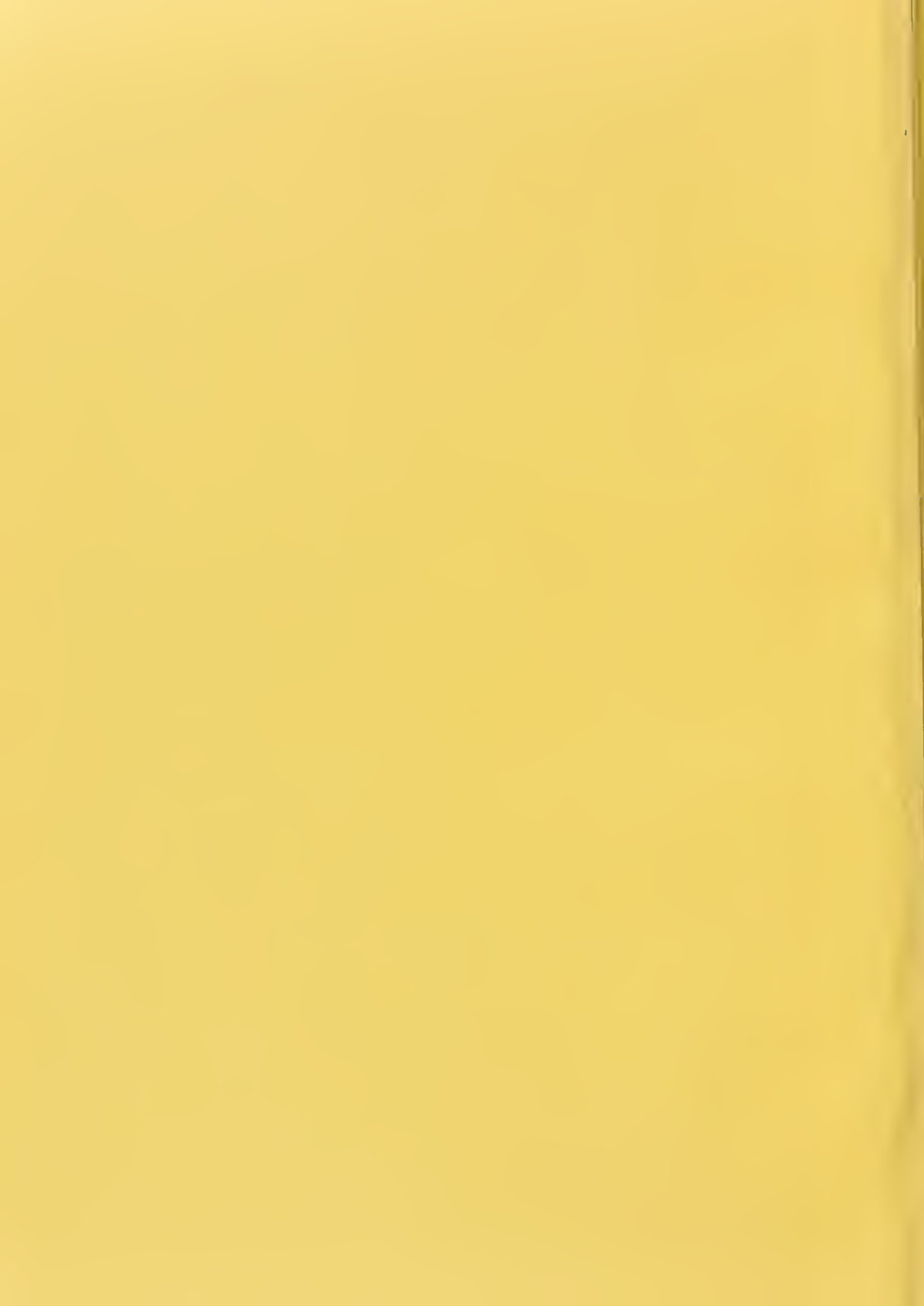

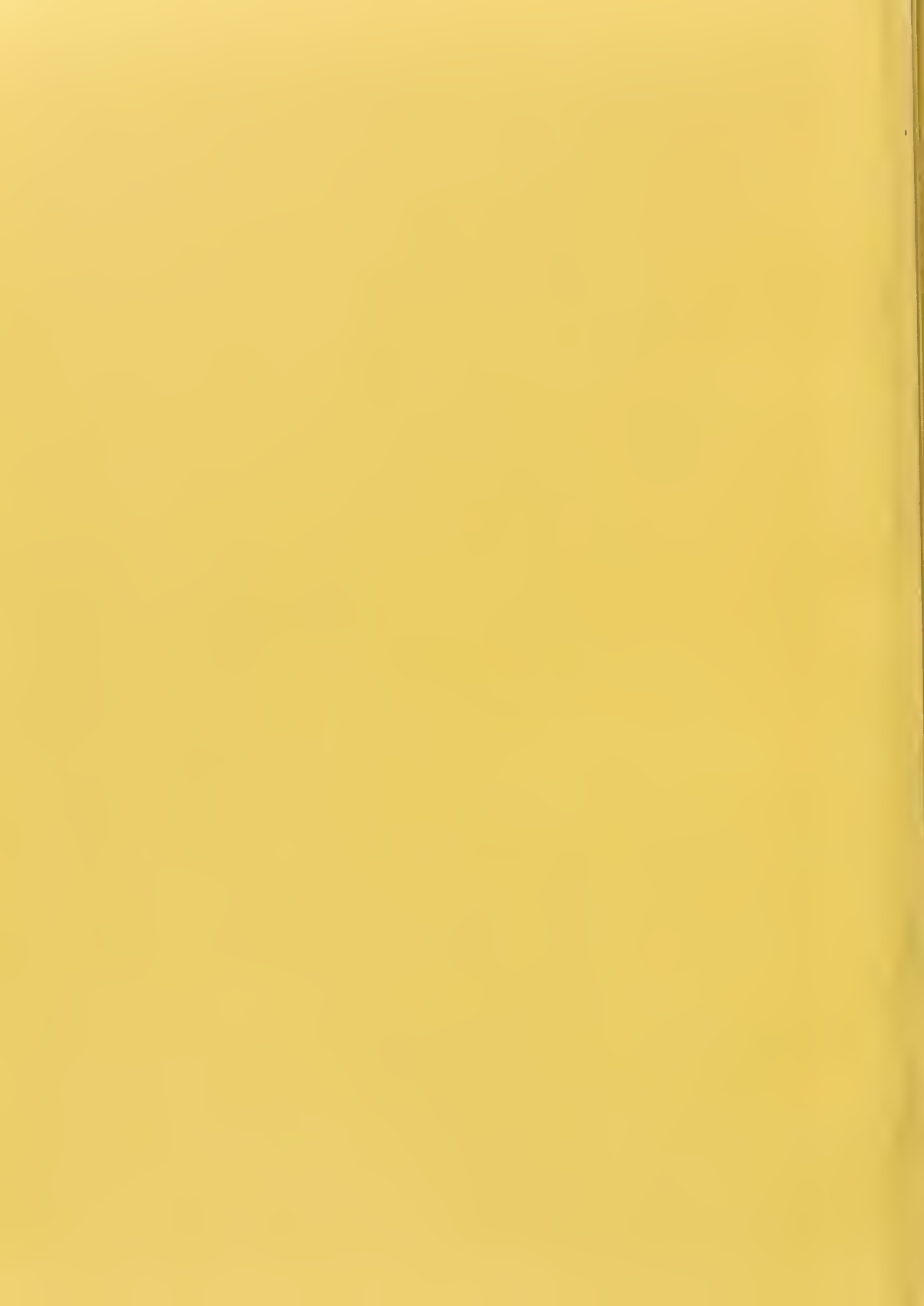

COPYRIGHT INFO IS ON THE
PAGE

